YIL 4
77
5 Şubat 1979
FİYATI 350 KURUŞ

Gerçek

HAFTALIK SİYASİ GAZETE

işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

Hükümetin Basiretsiz Politikasın Bir Kurbanı Daha:

ABDİ İPEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

● MİLLİYET GAZETESİ BAŞYAZARI İPEKÇİ'NİN ÖLDÜRÜLMESİ, FAŞİST CİNAYET ÇETELERİNİN TERÖR VE PROVAKASYON TERTİPLERİNİN BİR PARÇASIDIR

Milliyet Gazetesi'nin genel yayın müdürü ve başyazarı gazeteci Abdi İpekçi geçen hafta akşam evine giderken sokak ortasında kurşunlanarak öldürüldü. Bu cinayet faşist mihrakların yönettiği tırmanma tertiplerinin bir parçısıdır. Faşist mihraklar ve onların arkasındaki güçler toplumda kargaşa ve çaresizlik havası yaratarak kanlı bir faşist dikta rejimini başa geçirmenin ortamını yaratmaya çalışıyorlar. Kendilerinden yana olmayan hiçbir düşünceyi yaşatmayacaklarını herkese göstermek istiyorlar. Gazeteci Abdi Ipekçi'nin uğradığı korkunç cinayet bu yolda uygulamaya konulan tertipler zincirinin yeni bir halkasıdır.

Abdi İpekçi'nin öldürülmesiyle ilgili olarak Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulunca yayınlanan basın bülteninde olay nefretle protesto ediliyor.

TSİP: İPEKÇİNİN KATLİ FAŞİST PROVOKASYONUN YENİ BİR HALKASIDIR

TSİP

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu, Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesini «faşist cinayet çetelerinin yeni bir siyasi suikastı» olarak nitelemiş ve «bu olay ülkemizdeki faşist terör ve provokasyonun vardığı boyutları gösterdiği gibi, faşistlerin sadece sola karşı değil, kendilerinden olmayan her türlü düşünceye karşı düşmanlıklarının derecesini kanıtlamaktadır» demiştir.

TSİP Başkanlık Kurulu bildirisi özetle şöyledir:

«Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesi, faşist cinayet şebekelerinin terör ve provokasyon zincirinin yeni bir halkasıdır.

Faşist katiller, ülkemizde çok yanlı tertiplerle ve birbiri ardı sıra işledikleri siyasi suikastlerle kendi karanlık emellerine ve faşist dikta özlemlerine uygun bir ortamın yaratılmasına çalışmakta ve bu amaçla kargaşa yaratmaktadırlar. Ülkemizin karşı karşıya bulunduğu demokrasi düşmanı komploların bu boyutlara ulaşması, bir faşist diktatörlüğün tezgahlanması için sürdürülen gayretlerin çapını göstermektedir. Faşist odaklar ve onların arkasındakı güçler toplumda kaos yaratıp kanlı bir faşist rejimin getirilmesinin çeşitli koşullarını oluşturmaya çalışmaktadırlar.

A. İpekçi'nin öldürülmesi olayını nefretle protesto ediyor ve demokrasi düşmanı gizli-açık mihrakların karşısında aciz kalan Hükümet'in faşizm karşısında izlediği basiretsiz politikanın ne gibi vahim sonuçlara yol açtığını hatırlatıyoruz. Bir takım profesyonel katiller trafiğin yoğun olduğu kalabalık bir saatte ünlü bir gazeteciyi yol ortasında öldürüyorlarsa, bu olay ülkemizde can güvenliğinden söz edilemeyeceğinin çarpıcı bir kanıtıdır. Faşistlerin karanlık emelleri karşısında bu denli aciz kalan bir Hükümet, güttüğü denge politikasıyla bizzat kendi bindiği dalı kesmekte ve demokrasiye kastedenlerin işini kolaylaştırmaktadır.

Demokrasiden yana olan bütün güçler kısır hesapları bir yana bırakıp bir an önce faşist terör ve tehlikeye karşı en etkin bir şekilde birleşmelidirler.»

HUMEYNİ İRAN'DA

Hükümetin istifasını isteyen Humeyni İran İslam Cumhuriyetini ilan edecek.

Geçtiğimiz hafta Perşembe günü İran halkının diktatörlüğe karşı yürüttüğü mücadele sürecinde önemli bir adım daha atıldı. Giderek iktidarsızlaşan Şahlık rejimi sürgüne yolladığı Humeyni'nin dönüşüne razı olmak zorunda kalarak bir adım daha geriledi.

Humeyni, Tahran havaalanında yaptığı ilk konuşmada Bahtiyar hükümetinin hemen istifa etmesini istedi ve birkaç gün içinde İran İslam Cumhuriyeti'nin kurulacağını bildirdi.

İran halkı, Humeyni'yi büyük bir coşkunlukla karşıladı. Havaalanından 32 kilometre uzaklıktaki mezarlığa kadar yolun iki yanına sıralanmış büyük bir kalabalık Humeyni'ye tezahürat

devamı 2.sayfada

● TÜRK CEZA KANUNUNUN 141 VE 142. MADDELERİ DEMOKRASİYE, TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERE, ANAYASA'YA AYKIRIDIR

142. Madde Anayasa Mahkemesinde

● İSTANBUL AĞIR CEZA MAHKEMESİ 142. MADDENİN ANAYASA'YA AYKIRI OLDUĞU GEREKÇESİYLE İPTALİNİ İSTEDİ

Ülkemizde yıllardır düşünce ve örgütlenme özgürlüğü önündeki anti-demokratik engellerin başını çeken TCK'nın 142. maddesi, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesince iptal istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne gönderildi. Böylece, 1936 yılında Mussolini dönemi faşist İtalyan ceza yasasından alınan 142. madde, 1969 yılında TİP'in başvurusundan 10 yıl sonra ikinci kez Anayasa Mahkemesi'nce «Anayasa'ya aykırılık» açısından incelenecek.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin, Ürün dergisi yazı işleri müdürü ile ilgili davada ileri sürülen talebi yerinde görerek aldığı tarihi karar, bu konuda demokrasi güçlerine yıllardır dile getirilen görüşleri geniş ölçüde yansıtıyor.

● Gerçekten, 2. Ağır Ceza Mahkemesi kararında da belirtildiği gibi, TCK 142. maddesinin öngördüğü kısıtlama, Portekiz, İspanya ve Yunanistan'daki faşist yönetimlerin sona ererek, bu ülkelerdeki benzeri antidemokratik engellerin yasalardan çıkartılmasıyla, Avrupa'da sadece Türkiye'de varlığını korumaktadır.

● Evrensel hukuk ilkelerine de aykırı olan TCK'nın 142. maddesi, değişik mahkeme ve bilirkişiler tarafından farklı yorum ve kararlara dayanak yapılarak «keyfi suç ve ceza» yaratılmasına neden olmuştur.

● Yine düşüncenin ve düşünce doğrultusunda örgütlenmenin yasaklanmasını öngören TCK'nın 142. maddesi, Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelere de açıkça aykırıdır.

gerçek durum

HUMEYNİ İRAN'DA

İran halkının Şah diktatörlüğünü yıkma mücadelesi önemli bir zafer daha kazandı. Özü sınıfsal ve demokratik olsa da, dinsel görünüm arzeden hareketin lideri Humeyni'yi milyonlarca İran'lı coşkuyla karşıladı. Bu coşku sadece sevilen bir önderin geri gelişinden kaynaklanmıyor. Artık enkaz halindeki Şahlık rejimine karşı bir darbe daha indirmenin kıvancını da ifade ediyor. Humeyni'nin dönüşü tıpkı, askeri hükümetin yıkılması gibi; tıpkı, Şah'ın ülkeyi terke mecbur bırakılması gibi egemen sınıfların ve onların despot devletinin iradesine karşı indirilmiş bir darbedir. İran halkının gücü, İranlı egemenlere kendi iradesini bastıra bastıra, kabul ettirmektedir.

Şu anda İran'da iki başlı bir iktidar, ya da bir iktidar boşluğu bulunuyor. Tabiatta da, sosyal olaylarda da boşluk dolar, doldurulur. Sorun bu boşluğun nasıl dolacağında yatıyor. İran halkının özlemleri ile, şu veya bu şekilde değiştirilmiş bir Şahlık despotizmiyle uzlaşma kesin olarak çelişiyor. Bu bakımdan İran'da iktidar sorunu muhtemeldir ki, sert dönemeçlerden geçilerek çözümlenecektir. ABD'nin ülkedeki birkaç diplomatı dışında tüm personelini acilen geri çekmesi, Şah muhafız alayının gösterileri, ordu içinde başlayan parçalanma, bazı subay ve erlerin tutuklanması, hatta idam edilmeleri hep bu sert dönemeçlerin kaçınılmazlığına ve yaklaştığına tanıklık ediyor. Bu dönemeç, belki ordunun da parçalanmasına sahne olacak bir iç savaşla aşılacaktır. Çünkü egemenler ve onlara göbeklerinden bağlı zümreler egemenliklerinden, çıkarlarından direnmeden vazgeçecek değiller. Böyle bir dönemecin sonucu ne olur? İran halkı gösterdiği birlik ve mücadele azmiyle, ölümü göze alarak bu dönemeçten galip çıkacaktır. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

● YENİ SEÇİM YASASI TASARISINDA GETİRİLECEK HÜKÜMLER TOPLUMUN DEMOKRATİKLEŞMESİ HEDEFİNE VE ANAYASA'YA AYKIRIDIR

Seçim Yasasını Değiştirme Çalışmaları

Türkiye'de seçim hakkını ve seçme özgürlüğünü kendi ipotekleri altında tutmayı en büyük marifet sayan burjuva partiler, Parlamentoda oluşturdukları bir «Partilerarası komisyon» aracılığıyla seçim ve partiler kanunlarına yeni düzenlemeler getiriyorlar.

Bu çalışmalarda her şeyden önce dikkati çeken nokta, yurdumuzda milyonlarca emekçinin gerçek temsilcisi olan sosyalistlere bu konuda hiç danışılmamasıdır. Oysa seçim kanunu, emekçileri ve sosyalist partileri de yakından ilgilendirmektedir. Bu bakımdan burjuva partilerin kendi aralarında aldıkları kararların alınış biçiminde dahi anti-demokratiklik ağır basmaktadır.

Öte yandan, seçim kanununda yapılan değişikliklerden biri, partilerin seçime katılabilmek için en az 20 ilde ve 20 ilin her ilçesinde örgütlenmiş olmaları şartıdır. Bundan önce 15 ilde örgütlenmiş olmak gerekiyordu. Parlamentodaki gerici partiler CHP'yi de yanlarına alarak komisyondan bu kararı çıkarmakla, sosyalist partilerin seçimlere katılmalarını zorlaştırmayı hedefliyorlar.

Bunu başaramayacaklar ama, ister 15 ilde olsun, ister 20, ya da 5 ilde olsun, bu tür şartlar ileri sürmenin demokrasiyle, hatta partileri siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları sayan Anayasayla bile hiç bağdaşmadığı ortadadır.

Bu tür kısıtlamalar demokrasiyi hiçe saymaktan ve burjuva partilerin siyasi faaliyeti kendi tekelleri altında tutma arzularından başka bir anlam taşımaz. Hiç bir kısıtlamaya uğramaksızın seçime katılabilmek, her partinin en doğal hakkıdır. Bu hakkı kısıtlamak, doğrudan doğruya, yurttaşların seçme özgürlüklerini, ülkenin siyasi hayatında söz ve karar sahibi olma haklarını kısıtlamak demektir.

İPOTEK TARTIŞMASI

● TARIM ÜRÜNLERİ REHİN VERİLECEK Mİ?

Birinin verdiğini...

Öbürü durduruyor mu?

Wells Fargo adındaki Amerikan Bankası'nın, kredi karşılığı tarım ürünlerimizi rehin almak istemesi büyük tepkilere yol açtı. Kredi bulmak için her ödünü vermeye razı olacak kadar köşeye sıkışan hükümet, halkın tepkisi üzerine bu noktada duraladı. Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Ziraat Bankası ile Wells Fargo arasında yapılacak kredi anlaşmasını durdurmaya çalışıyor.

Çalışıyor ama, bu gibi reklamlarla artık emekçileri kandırmanın olanağı kalmadı. Çünkü Türkiye'nin durumu ortada. Kredi bulmak zorundadır ve bunu da emperyalistlerden alacaktır. Onlar, daha fazlasını almadan hiç kimseye kredi vermediler. Türkiye ise, sıkıştığı köşede nesi varsa verecektir. Emperyalizme bağımlılık devam ettikçe hükümetin geri adım atması, istenilen her şeyi vermesi kaçınılmazdır.

Halkımız, bağımsızlık, ikili anlaşmalara son, ekmek ve özgürlük isterken, halka bunları vaadeden CHP'nin gelip dayandığı nokta ibret vericidir. Lâkin sonunda halkın istediği olacak!

A.KAÇMAZ'IN ECEVİT'E MEKTUBU

«SIKIYÖNETİM KALDIRILMALIDIR»

Aşağıda mektubun önemli bölümleri verilmektedir:

• «Sıkıyönetim ilanından bu yana bir ayı aşkın bir süre geçti. Bu süre zarfında olup bitenler, sıkıyönetim gerekçesinde ileri sürülenlere uygun düşmüyor, aksine G. Yönetim Kurulumuz'un bildirisini haklı çıkarıyor. Siz «sıkıyönetim temel hakları ve özgürlükleri koruyacak biçimde ve temel haklara ve özgürlüklere yöneltilen engellemeleri önleyecek biçimde uygulanacaktır» demiştiniz. Oysa sıkıyönetim pek çok temel hak ve özgürlüğü ya ortadan kaldıracak, ya da kısıtlayacak uygulamalar getirmiştir. Anayasa'da ifdesini bulan pek çok demokratik hak ve özgürlüğün bugün sıkıyönetim bölgelerinde kullanılması engellenmiştir. Dernekler kapatılmıştır. Toplantı, yürüyüş, bildiri yayınlama ve dağıtma, afişleme vb. toplumsal faaliyetler yasaklanmakta, partilerin siyasi çalışmaları kısıtlanmakta veya yasaklanmakta, arama gerekçesiyle insanlar karakollarda süründürülerek kişi özgürlüğü zaafa uğratılmaktadır. Sivil mahkemeler sıkıyönetim ilanından önceki dosyaları sıkıyönetim mahkemelerine aktarmaktadırlar.

Son yayın yasakları ise, sıkıyönetimin temel demokratik hak ve özgürlükler konusundaki tutumunu, daha doğrusu *işlevini* çok açık biçimde ortaya koymaktadır.»

«Bu şartlarda yurdumuzun ve halkımızın gerçekten «huzur»a kavuşması isteniyorsa yapılacak iş, gün yitirmeksizin sıkıyönetime son vermek, özellikle basın yasaklamalarını uygulamadan kaldırmaktır. Sıkıyönetimi kaldırmak, elbetteki tek başına yeterli değildir. Yapılması gereken zaten iyice teşhir olan faşist saldırganlığı tamamen tecrit etmek ve etkisiz kılmaktır.»

«Sıkıyönetime son verilip, demokratik hak ve özgürlükleri genişletici bir tutum içine girildiğinde, faşist cinayet odakları üzerine kararlı ve radikal bir şekilde yüründüğünde tüm demokrasi güçlerinin beraberlik ve dayanışma içinde faşist saldırganlığı hızla gerilettiği, böylesi bir politikanın ulusun ezici çoğunluğunun desteğini kazandığı görülecektir. Faşist zorbalığın önü ancak bu şekilde alınabilecek ve yurdumuz işte o zaman «huzur»a kavuşacaktır.»

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

Suriye-Irak Birleşme Yolunda

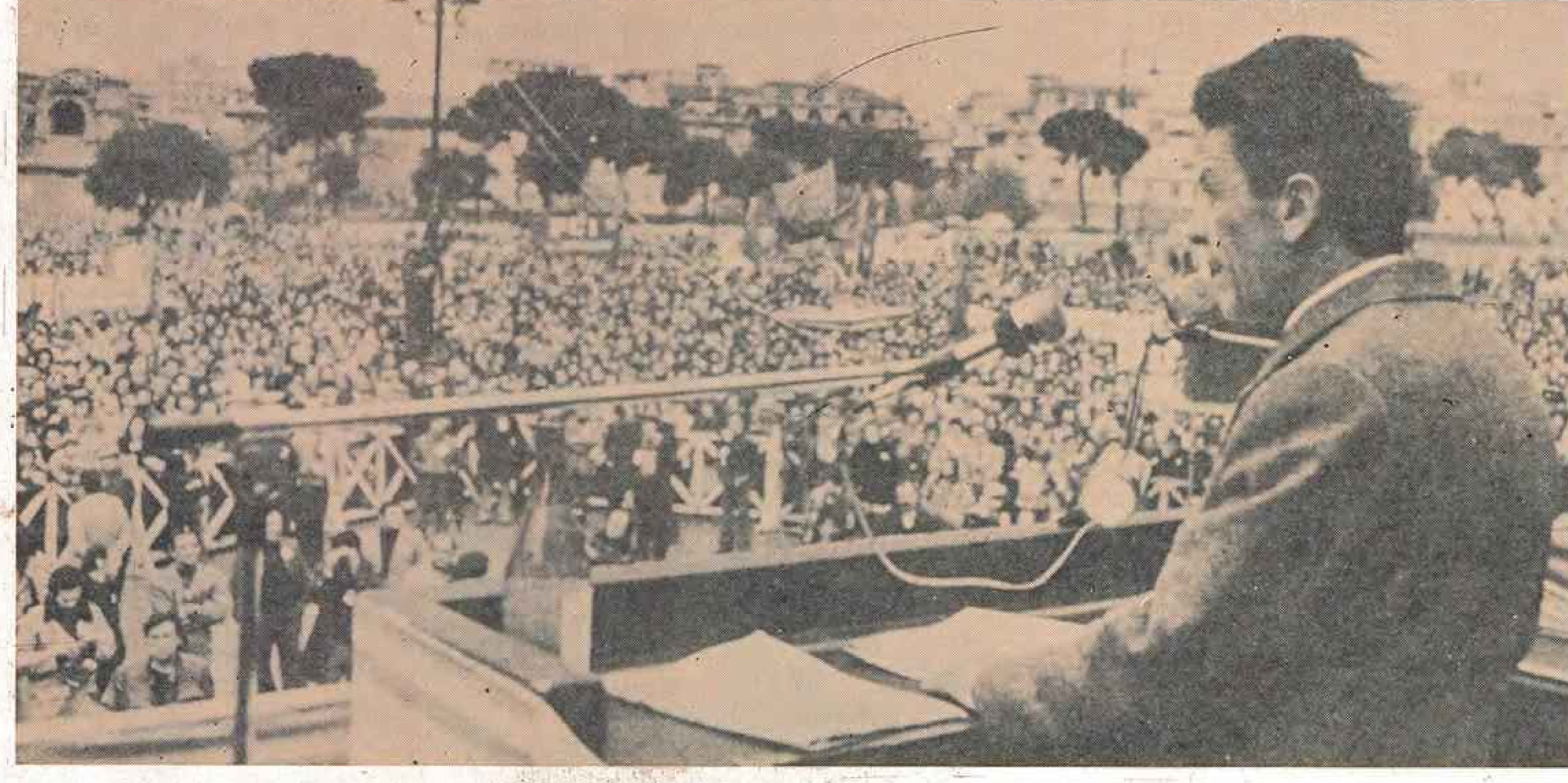
Suriye ve Irak arasında iki ülkeyi birleştirmeyi amaçlayan görüşmeler ilk elle tutulur sonucunu vermiş bulunuyor. Yakın bir gelecekte iki ülkenin Dışişleri, Savunma ve Enformasyon bakanlıkları birleştirilecek. Irak Dışişleri Bakanı, çalışmalarının bir federasyon kurmaya değil, tam bir birleşmeye yönelmiş olduğunu açıklayarak birleşmenin niteliğini belirledi. Halen iki ülkenin heyetleri birleşik devletin anayasası ve iki ülkenin BAAS partilerinin birleştirilmesi üzerinde çalışıyorlar.

Yakın zamana kadar iki ülke arasındaki ilişkiler çok gergindi. Ancak Mısır ile İsrail arasında meydana gelen uzlaşma, iki ülkeyi biraraya getirmişti. Bu birleşme, ortak düşman siyonizme ve emperyalizme karşı daha güçlü bir mücadele verilmesi açısından olumlu sonuçlar getirebilir.

Diğer taraftan Irak'ta 1958'den bu yana ilk kez genel seçimlerin yapılacağı açıklanmıştır. Bilindiği gibi, Irak halen Devrim Komuta Konseyi tarafından yönetilmektedir. Genel seçimler sonucunda oluşturulacak olan ve «Halkın Merkez Konseyi» adı verilen konsey bir parlamento niteliği taşıyacaktır.

KOMÜNİST PARTİSİ DESTEĞİNİ ÇEKİNCE

İtalya'da Hükümet Düştü

Berlinguer, kitlelere hitap ederken

İtalya'da Başbakan Andreotti'nin liderliğindeki Hıristiyan Demokrat Parti azınlık hükümeti, İtalyan Komünist Partisinin desteğini çekmesiyle düşmüştür.

İtalyan Komünist Partisi Genel Sekreteri Berlinguer, Hıristiyan Demokrat Partiyi, anarşist Kızıl Tugaylar örgütünün öldürdüğü Aldo Moro'nun iki parti arasında ilişki kurma ve bunu sürdürme ülküsüne ihanet etmekle ve sağa dönüş yapmakla suçlayan bir konuşmadan sonra desteklerini bundan böyle sürdürmeyeceklerini belirtmişti.

İtalyan Komünist Partisi, yeni kurulacak bir hükümeti ancak içinde kendileri de yer alırlarsa destekleyeceklerini ilan etmiştir.

Oysa gerek İtalyan egemen sınıfları, gerekse de Amerikan emperyalizmi Komünistlerin hükümete girmesinden dehşetli tedirgindirler. Hatta geçenlerde Hıristiyan Demokrat Parti Genel Sekreteri Zaccagnini Washington'u ziyaret ve Başkan Carter'a komünistlerin iktidara ortak edilmeyecekleri konusunda teminat vermişti. Ancak, İtalyan egemenleri, ülkeyi idareden acizdirler. Parlamento'da çoğunlukları yoktur. Komünist partisinin razı olmadığı tek bir kanun tasarısı meclisten geçememektedir.

İtalyan Komünist Partisi şimdiye kadar bazı demokratik isteklerinin yerine getirilmesi sonucunda Hıristiyan Demokrat hükümeti destekliyordu. Hükümet meclise kanun getirirken, Komünist Partisine danışıp onun onayını almaya mecbur kalıyordu.

İtalyan egemenleri bu bunalımdan çıkmak için önce bir erken seçim yolunu deneyeceklerdir. Ama seçim sonuçları Komünist Partisinin daha da güçlenmesini getirecektir. Seçimler sonrasındaki siyasal denge, Komünist Partisinin ağırlığını daha fazla duyurması sonucunu verecektir. İtalyan egemenlerini yokuş aşağı frensiz bir arabanın içinde gitmenin telaşı içindedir.

EĞİTİM KÖŞESİ

141. ve 142. Maddelerin Anlamı Nedir?

Türkiye'de düşünce özgürlüğünü ve özellikle sosyalist düşünceyi yasaklayan, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesini kısıtlayan 141. ve 142. maddeler, faşist İtalya'da, bütün ilerici düşünceleri susturmak ve ezmek için konulmuş ve oradan Türk Ceza Kanununa aktarılmış iki kanun maddesidir. Bu maddeler kaynağında, faşist devleti korumak için, kan ve zulüm düzenini ayakta tutmak için yaratılmışlardı. Oradan ithal edildikleri Türkiye'de ise, 1936 yılından beri, emekçilerin örgütlenmesini ve ilerici düşüncelerin yaygınlaşmasını engellemektedir.

142. madde, düşünce özgürlüğünü yasaklıyor ve diyor ki: Bir sınıfın başka bir sınıf üzerinde egemenlik kurmasını amaçlayan düşünceler cezalandırılır. Düzen kapitalistler ve burjuvazinin işçi sınıfı ve tüm emekçiler üzerinde egemenliği vardır. 142. maddeyle bu egemenlik yasaklanmadığına, tam tersine korunduğuna göre, yasaklanmak istenen, işçi sınıfının sömürü boyunduruğundan kurtulmasıdır.

141. madde ise, işçi sınıfının iktidar mücadelesi vermesini, bu iş için siyasal örgütlenmesini kısıtlamaktadır. Çünkü, bugün iktidarda olan veya dün iktidarda olmuş olan partilerin tümü, şu veya bu ölçüde ama mutlaka, burjuva sınıfına hizmet eden partiler olmuşlardır.

Bu maddelerin ikisi de Anayasa'ya aykırıdır. Çünkü Anayasa, bir yandan, düşüncenin önüne yasak konulamaz, diyerek 142. maddeyi reddediyor, öbür yanıyla da, siyasi partileri vazgeçilmez sayarak, 141. maddeyi reddediyor. Nitekim İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi, böyle olduğuna karar vermiş ve 142. maddeyi Anayasa'ya aykırı bularak Anayasa Mahkemesine göndermiştir.

Öte yandan bu maddeler, kapitalizmin esas yüzünü gizlemek için birer maske olarak bugüne kadar kullanılageldiler. Güya bunlar, sınıf egemenliğini yasaklıyorlar. Halbuki, bütün sınıflı toplumlar ve elbette ki bu arada kapitalist toplum, sınıf egemenliğine dayalı bir toplumdur. Ve kapitalizmi savunanlar, açık bir demagojiyle bu toplumu, eşitlik ve adalet toplumu olarak göstermek isterler. 141 ve 142. maddeler de bunun için elverişli birer araç durumdadırlar.

Demokrasi güçleri ve tüm emekçiler bu maddelerin yürürlükten kaldırılması için mücadele ediyorlar. Demokratik hak ve özgürlükleri tehdit eden bu maddeler kaldırılmalıdır!

İRAN'DA NELER OLUYOR

Yazı ve çizgiler Şeydali

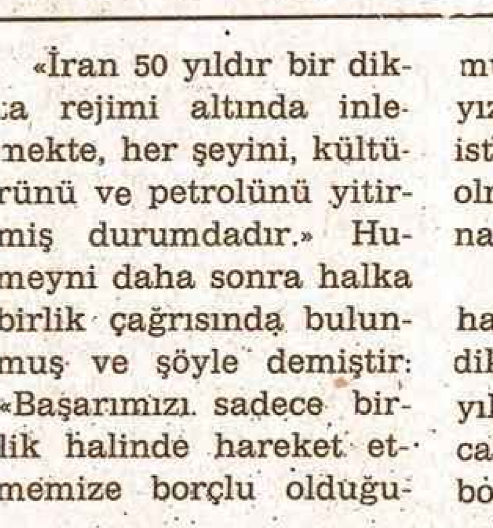

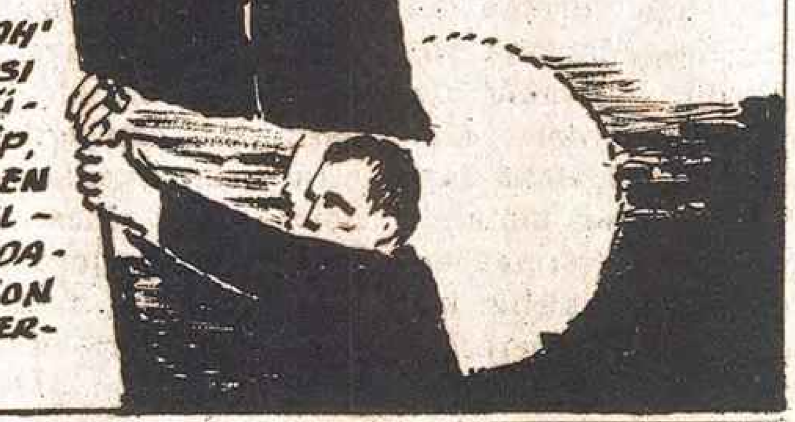

HUMEYNİ

yaptı. Humeyni, mezarlıkta Şahlık rejimine karşı direnirken, ölenler için saygı duruşunda bulundu ve bir konuşma yaptı.

Tahran'da gazetecilerle yaptığı konuşmada Humeyni:

«İran 50 yıldır bir diktа rejimi altında inlemekte, her şeyini, kültürünü ve petrolünü yitirmiş durumdadır.» Humeyni daha sonra halka birlik çağrısında bulunmuş ve şöyle demiştir: «Başarımızı sadece birlik halinde hareket etmemize borçlu olduğumuzu hiç unutmamalıyız. Şah'ın bizi bölmek istediği açıktır. Dikkatli olmalı ve Şah'ın oyununa gelmemeliyiz.»

Gerçekten de İran halkının mücadelesini diktatörlüğün tamamen yıkılmasından alıkoyacak tek şey, birliğinin bozulmasıdır. Bunu sağlamak için İran egemenleri ve emperyalizm türlü oyunlar tezgahlamaya çalışıyor. İran işçi sınıfı devrimcileri Şah diktatörlüğünün devrilmesini ve bağımsız-bağlantısız bir Cumhuriyetin kurulmasını istiyorlar. Bu noktada amaçları Humeyni'nin temsil ettiği dini hareketin amaçlarıyla çakışıyor. Bu yüzden işçi sınıfı partisi TUDEH Humeyni'yi destekliyor. Emperyalizm ve yerli egemenler Mao'cuları ve anarşistleri kullanarak halk safları arasında gerginlik ve düşmanlık yaratmaya çalışıyorlar. Ama bu çabalar şimdiye kadar bir semere vermedi.

Önümüzdeki günler İran'ın kaderini belirleyecek önemde olaylara gebe. Şimdi birlik her zamankinden daha önemli.

TENG'in AMERİKA GEZİSİ

Maocular Emperyalizmle Ortak Planlarını Oluşturuyor

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Mao'cu liderlerinden Başbakan Yardımcısı Teng Hsiao Ping, Amerika Birleşik Devletlerini ziyaret etti. Teng bu ziyaretinin amacını gazetecilere çok açık bir şekilde anlattı. Teng Sovyetler Birliği'ni aynen emperyalistlerin ağzıyla «Kutup Ayısı» diye niteleyerek şöyle konuştu: «Eğer Kutup Ayısını dizginlemek istiyorsak, yapılması gereken yegâne gerçekçi şey, birleşmemizdir. Eğer yalnızca ABD'nin gücüne güvenirsek bu yeterli olmaz. Keza yalnız Avrupa'nın gücüne güvenmemiz de bir şey sağlamaz. Biz yoksul bir ülkeyiz. Ama bir araya gelirsek o zaman kimsenin gözden uzak tutamayacağı bir ağırlığımız olur.»

Böylece, Teng, Mao'nun gerici «Üç Dünya Teorisini» bir kere daha tekrarlamış oldu. Söyledikleri çok açık, Sosyalist sisteme ve onun ana ekseni Sovyetler Birliği'ne karşı emperyalist ülkelerle birlikte bir haçlı savaşı istiyor. Emperyalistler de Çin'in bu gerici politikasını büyük bir sevinçle karşılıyorlar. İşte Teng'in ABD gezisinin amacı budur. Sosyalist sistemi iktisadi, diplomatik, siyasal ve askeri alanlarda emperyalizmle işbirliği yaparak abluka altına almak. Böylece Maoculuk tarihin en çirkin karşı devrimciliğinin ideolojik zemini olduğunu bir kere daha gösteriyor.

Tekelcilerin Çocuğu Tedhişçi de Olsa Bağışlanabilir

Amerika Birleşik Devletlerinde Randolp Hearst adında bir adam var. Bu adamın özelliği, Amerika'da yayınlanan gazete, mecmua ve özel televizyon yayın istasyonlarının sahibi bulunuşu. Bu yüzden kendisine «Basın Kıralı» deniliyor.

Bu adamın kızı Patricia Hearts Simbiyonez adını taşıyan bir anarşist örgüte katılmış ve bir banka soymuştu. Bankada bulunan gizli fotoğraf makineleri Patricia Hearts'ün resmini çekmişti. Sonra Patricia yakalanmış ve yedi yıl hapse mahkum olmuştu. Kız mahkemede yaptıklarından dolayı pişman olduğunu belirtmiş, bu da az ceza almasına sebep olmuştu.

Şimdi ABD Başkanı Carter 22 aydır hapiste bulunan bu kızın cezasının kalan kısmını affetti. Bu olay, Amerika'da dev tekellerin ne kadar etkili olduğunu bir kere daha gösteriyor. Etkili kelimesi hafif kalır aslında. Amerika'yı yönetenler bu dev tekellerdir. Biri Cumhuriyetçi, diğeri Demokrat adını taşıyan iki büyük parti, bu tekellerin kontrolu altındadır. Bir seçimde biri kazanır, diğerinde öteki. Böylece güya halkın iktidarı değiştirebildiği gibi, bir oyun sahnelenmiş olur. Aslında değişen sadece isimlerdir. Carter olmamış, Ford olmuş, ya da Nixon olmuş, halk ve tekelciler açısından değişen hiç bir şey yoktur.

Tekelcinin kızı olunca hapisten bile kurtulunuyor.

Uluslararası Çocuk Yılında «Hürriyet»den Bir Başlık

«Üç Milyon Çocuğa Sahip Yok»

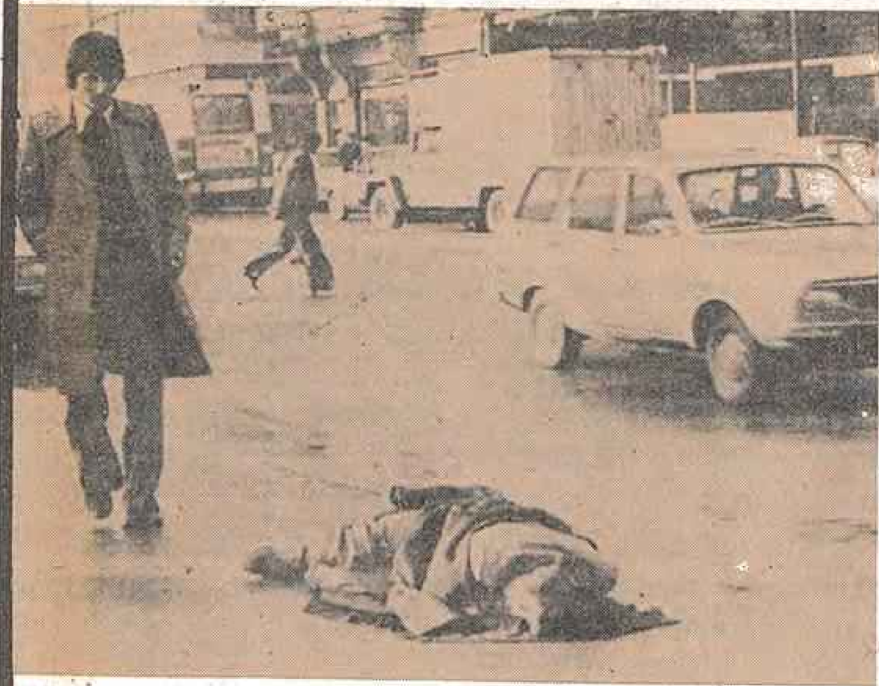
Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, Türkiye'deki «korunmaya muhtaç çocuklar» sorununu «cemiyetin kanayan bir yarası» olarak nitelemiş. En yetkili ağzın verdiği rakamlara göre, Türkiye'de korunmaya muhtaç durumda 3 milyon çocuk bulunmasına rağmen, bunlardan sadece 3 bini, o da yetersiz şartlarda «korunmakta» imiş!

İşgüzar'ın bahsettiği yara, elbette ki toplumun emekçi sınıf ve tabakalarının değil, parababalarının yüz karasıdır. Onların düzeninin bir sonucudur. Anayasa, çocukların özel olarak korunmalarını şart koşar ama, Bakan'ın deyişiyle, «çocukların geleceği yardımsever kişilerin (!) insafına terkedilmiştir...»

Parababaları ve onların sözcüleri, Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle, çocuklar üzerine «acıklı» demeçler verip, «dünyada ilk çocuk bayramını 23 Nisan'la biz ilan ettik» diye böbürlenmekten başka bir iş yapmıyorlar. Çünkü, onlar için varsa yoksa paradır ve çocuklar da bir sömürü aracından başka bir şey değildir. Çünkü, kötü yaşam koşullarında, her türlü insani hakları gaspedilerek «yaşamak» zorunda kalanlar, onların çocukları değildir. Çünkü, bugünün işçi ve emekçi çocukları, gelecekte parababalarının düzenine karşı mücadele edecek, sömürü ve baskı düzeninin kaçınılmaz âkibetini hızlandıracaklardır. Geleceği olmayan parababalarının, geleceğin sahibi çocukları «insafa» terketmeleri bir tesadüf değildir.

Gerçeğe mektup

SAYIN GERÇEK GAZETESİ
YÖNETİCİLERİ,

Böyle bir köşeyi halka açtığınız için size teşekkür ederiz.

Ben ve benim gibi arkadaşlarımın çoğu, GERÇEK gazetesini beğeniyoruz. Bazı arkadaşlarımızın yazdıkları konuları yayınlıyorsunuz. Başka gazetelerde dile getiremediğimiz konuları sizler dile getiriyorsunuz. Gazeteniz bazan geç de olsa elimize geçiyor. Bizleri arıyor, buluyor. Biz de onu bekliyoruz.

Sizlere bir mektup ve 23 Ocak tarihli Cumhuriyet gazetesinin iç sayfasında çıkan bir fotoğraf gönderiyorum. Yayınlarsanız çok memnun olurum.

Bizlere 1979 yılının çocuk yılı olduğunu söylüyorlar! Bu yıl, çocukların olacak, eğer gazeteler yanlış yazmıyorsa... Buysa çocuk yılı, İstanbul'un ortasında çocuklar caddenin ortasında yatacaksa, Doğu'da açlıktan çocuklar ölecekse, yiyecek, elbise, ayakkabı bulamayacaksa, soğuktan donup ölecekse, sokakta yatacaksa, iyi valla! Bizim çocuklarımız çocuk yılından önce elbise, ayakkabı, yatacak sıcak bir ev, bir parça çorba istiyorlar. Soğuktan donmak istemiyorlar. Sokakta yatmak istemiyorlar. Ev, yuva, okul ve daha sağlıklı bir TOPLUM istiyorlar.

Ve bizler de bugünkü toplumun artık köhnediğini, onların dertlerini karşılamayacağını, onlara yepyeni, dinç bir toplum gerektiğini çok iyi biliyoruz. Ancak yeni toplum onlara okul, ev, yuva, sıcak bir aş verebilecektir.

Yaşasın Çocuklar İçin Gelecek Mutlu Günler!

Yaşasın Sosyalizm!

Göksal Aktaş
Bulancak

ROPÖRTAJ

Tam Süre Yasası

TAM SÜRE YASASI ÜZERİNDE İSTANBUL TABİPLER ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ DR. ŞAKİR DERKUT VE ECZACI RIFAT GÜNEY'LE KONUŞARAK GÖRÜŞLERİNİ ALDIK

Dr. ŞAKİR DERKUT

«Tam süre yasası yılların getirdiği, sağlık hizmetlerinde kapitalist koşullandırmaya ve onun tüm pisliklerinin hekim-hasta ilişkilerine bulaşmasına neden olan, kamu görevlisi hekimlerin özel muayenehanelerinde serbest tababet yapabilmelerini engellemekte, bu anlamda, devlet memurları arasındaki ayrıcalığa son vermektedir... Düzen kişiyi önce hasta eden koşulları hazırlayıp sonra da karşısına ilaç tüketimini körükleyen bir sağlık anlayışı getirmekte iken, sağlık sorunlarının çözümlenmesi olanağı var olamaz. Ülkemizin sağlık sorunlarının nihai çözümü, sağlıksızlığı ana nedenlerini ortadan kaldıracak sosyalist bir düzende gerçekleşebilir ancak.»

GERÇEK — Son zamanlarda kamuoyunda yoğun tartışmalara konu olan Tam Süre Yasası neler içermektedir?

— Tam süre yasası sağlık hizmetlerindeki insan gücünün çalışma koşullarını düzenleyen bir yasadır.

Bilindiği gibi, kamu görevlilerinin çalışma koşulları 657 sayılı Devlet Personeli Yasası ile düzenlenmektedir. Bu yasanın kamu görevlisi çalışanlara getirdiği yükümlerden biri de devlet memurlarının bu görevleri dışında kazanç sağlayacak hiçbir işle uğraşmamaları özelliğidir. Buna karşın, hekimler yıllardır 657 sayılı yasanın bu hükmünü çiğneyerek hem kamu sağlık kuruluşlarında, hem de özel muayenehanelerinde çalışmalarını sürdürme olanağı bulmuştur. Doğal olarak böyle yasa dışı bir uygulamaya olanak veren, bu yasaları yürütmekle görevli olan merkezi otoritedir. Hekimlere böylesine bir ayrıcalıklı uygulamaya göz yumması ile kamu görevlileri arasında bir eşitsizliğe neden olan siyasal iktidarların bu tutumu, özel muayenehanelerin meşrulaşmasına, yaygınlaşmasına kaynak olmuştur.

Tam süre yasası, yılların getirdiği ve sağlık hizmetlerinde kapitalist bir koşullandırmaya ve onun tüm pisliklerinin hekim hasta ilişkilerine bulaşmasına neden olan **kamu görevlisi hekimlerin özel muayenehanelerinde serbest tababet yapabilmesini engellemektedir.** Yasa, bu anlamda, devlet memurları arasındaki ayrıcalığa da son vermektedir.

GERÇEK — Bu yasayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Yasa hakkında çeşitli çevrelerce öne sürülen türlü görüşler var. Bunların çoğu kamuoyunca yakından bilinmektedir sanırım. Ancak yasayı sağduyu ile değerlendirip yerli yerine oturtmak gerekmektedir. Yasa, ona karşı olanların iddiaları gibi bütçeye yüklediği yükle ülke ekonomisini çökertecek, üniversite özgürlüğünü zedeleyerek Anayasayı çiğnemeye yönelmiş, silahlı kuvvetlerde hiyerarşiyi bozarak orduda huzursuzluk yaratacak, hastanın hekim seçme (!) özgürlüğünü ortadan kaldıracak bir yapıda olmadığı gibi, yasadan yana koşulsuz tavır alanların da ileri sürdüğü gibi sağlık hizmetlerini iyileştirerek ülkemizin sağlık sorunlarını çözecek, kırsal kesime hekimin eşit olarak dağılımına olanak sağlayacak, hekimin kamu görevinde çalışması ile emekçi bilincine varmasını, devrimci savaşıma kitlesel olarak katılmasını sağlayacak bir yasa da değildir. Ayrıca, bu yasanın öngördüğü iş gününün 9 saate çıkarılması, kamu çalışanları arasında yüksek ücret alan ayrıcalıklı bir kesimin yaratılması ilkesel olarak eleştirilecek yanları da vardır.

Ancak, salt kamu sağlık kuruluşları ile özel muayenehaneler arasındaki ilişkiyi ortadan kaldırmaya yöneldiğinden ve Sosyalizasyon Yasası, tıpta mezuniyet sonrası eğitim gibi uygulamalarla zenginleştirildiği takdirde, sağlık hizmetlerinin çağdaş ve düzenli bir nitelik kazanmasına yardımcı olacağından, ileri dönük bir adım olarak nitelenebilir.

Biz ileri dönük her atılımı, eleştiri hakkımızı saklı tutarak ve onun geri öğelerini arıtmaya çalışarak destekleriz. Bu anlamda, çıkar çevrelerinden büyük tepki gören Tam Süre Yasasını da içerdiği aksaklıkların zaman içinde arıtılabileceği görüşü ile, olumlu bir adım olarak nitelemekte ve desteklemekteyiz.

GERÇEK — İfadenizden, bu yasanın sağlık hizmetlerine ve halkımızın sağlık sorunlarına önemli bir katkısı olmayacağı gibi bir izlenim doğuyor. Biraz daha açmak olanağı var mı?

— Sağlık hizmetleri bir ülkenin sağlık kapasitesini yükseltmeye veya, başka bir anlatımla, sağlık sorunlarını çözmeye yönelik hizmetlerdir. Bir ülkenin sağlık sorunlarına neden olan faktörlerin sadece biri ve belirleyici özelliği en az olanı, sağlık hizmetlerinde insan faktörüdür. Sorunların ana kaynağı o ülkenin sosyo-ekonomik düzeni ve üretim ilişkilerinin niteliğidir. Belirleyici olan faktör budur.

Düşünürsek, ülkemizin sağlık sorunlarına neden olan pahalılık, işsizlik ve enflasyon gibi sosyo-ekonomik faktörlerden kaynaklanan kötü beslenme, kötü konut ve çevre koşulları, tedavi edici sağlık hizmetlerinin koruyucu sağlık hizmetlerinden önde gelmesi, ilaç sorunu vb. öğeler halkımızın sağlığını daha ana karnında olumsuz etkilerken, kişi başına bir hekim düşecek bir düzeye varsak ne olur? Düşen, önce kişiyi hasta eden koşulları hazırlayıp sonra da karşısına ilaç tüketimini körükleyen bir sağlık anlayışı getirmekte iken, sağlık sorunlarının çözümü olanağı var olamaz. İnanıyorum ki, ülkemizin sağlık sorunlarını nihai çözümü, sağlıksızlığın ana nedenlerini ortadan kaldıracak sosyalist bir düzende gerçekleşebilir ancak.

Diğer yandan, bu yasa ile ülkemizde sağlık personelindeki eşitsiz dağılıma, işgücü savurganlığına köklü bir çözüm getirileceği hakkında kuşkularım vardır. Özellikle büyük kentlerdeki hastanelerimizde bir kişinin göreceği iş daha çok sayıda personelle yapılmaktadır. Ve üstelik kimin suyu taşıdığı, kimin testiyi kırdığı belli olmayan bir çalışma tarzı sürdürülmektedir. Bu yasa ile sağlık hizmetlerinin kalitesini düşüren bu olguya bir çözüm getirmek olanağı yoktur. Ancak, demin de söylediğim gibi, bu yasayı tamamlayıcı nitelikte, sağlık personelinin ve hekimlerin başarılarını, çalışma disiplinlerini, verimlerini objektif olarak değerlendirecek bazı kriterler getirilir ve bunlar terfi, tayin ve mesleki hiyerarşide gerçekçi bir rol oynarsa, sağlık hizmetlerinde bir düzelme görülebilir.

Bu nedenlerle, bu yasanın sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesine ve hele sağlık sorunlarının çözümüne önemli bir katkıda bulunacağını sanmıyorum.

GERÇEK — Gene biraz önceki soruyu yanıtlarken, emekçiler arasında yüksek ücret alan ayrıcalıklı bir kesimin yaratıldığından söz ettiniz. Açıklar mısınız?

— Evet, yasa bir yandan kamu personeli arasında ayrıcalıklı bir uygulamaya son verirken, bir yandan da kamu personeli arasında yüksek ücret alan bir kesim doğurmaktadır. Adeta, bir memur aristokrasisi. Yasanın öngördüğü mali hükümlere göre, tam süre çalışan sağlık personeli bulunduğu dereceye göre emsalinin ,çalıştığı bölgeye göre 2-3 katı daha fazla ücret alabilmektedir. Bu durum işgücünün fiyatı olan ücretin de diğer metaların fiyatını belirleyen arz-talep yasaları tarafından belirlendiği kapitalist ekonomilerin doğal bir sonucudur. Doğaldır, çünkü sağlık personeli ve hekimler ülke gereksiniminin ancak %40'ını nicel olarak oluşturmaktadır. Ayrıca, bu yasanın çıkışından önce, özel muayenehanelerde yasanın öngördüğü ücretlerden çok daha yükseğini kazanma olanağına sahiptiler. Hem de ücretini bizzat halkın kendisinden alarak. Şimdi ise bu ücretleri devlet ödeyecektir. Fark budur.

Bunun için, sağlık alanı da içinde olmak üzere her alandaki sorunlarımızın şimdiki sosyo-ekonomik düzende kökten çözümlenmeyeceği bilinci ile, egemen zümrenin çıkaracağı yasalarla hiçbir kalıcı ve tutarlı hakka sahip olmayacağımızı çok iyi bilmemiz ve mücadelemizi kararlı olarak sorunlarımızın temel kaynaklarına yöneltmemiz gerekmektedir.

Ec. RIFAT GÜNEY

Tam süre çalışma, bir hasta muayenesinden 1000 TL. alan bazı tıp ağalarının yüzbinlerce liralık aylık gelirlerine veda etmeleri demektir. Tartışmayı yaratanlar da, yasanın iptali için Anayasa Mahkemesinde dava açanlar da bunlar... İstanbul'da 500, Hakkari'de 20 bin kişiye bir doktor düşüyor. Bu durumda Hakkari'deki yurtdaşın hekim seçme özgürlüğünden söz edilebilir mi?.. Kamu personeli içinde bir bölüğünü seçip onlara önemli sayılacak oranda mali ayrıcalıklar sağlanması, sağlık personeli arasında da sözgelimi şoför, aşçı, vs. gibi hastane emekçilerini yasa kapsamı dışında tutarak yapılan ayrım haklı değildir.»

GERÇEK — Son günlerde Tam Süre Çalışma Yasası ile ilgili tartışmalar hız kazandı. Bu tartışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Yasasının kamu hekimliği ile özel hekimliği (muayenehane hekimliği) birbirinden ayırması ilkesine karşı olanların yarattığı bir tartışmadır bu. Biliyorsunuz, yasa bir taraftan Devletin hastanelerinde çalışıp, diğer taraftan muayenehane işletmeyi yasaklıyor. Bu durumda olanlar 1979 Temmuz'una kadar, eğer yalnız Devletin sağlık kuruluşlarında çalışmayı seçerlerse, muayenehanelerini kapatacaklar. Bu ne demektir? Bu, sözgelimi bir hasta muayenesinden 1000 TL. alan bazı tıp ağalarının yüzbinlerce liralık aylık gelirlerine veda etmeleri demektir. Tartışmaları yaratanlar da, yoğunlaşması için çabalayanlar da, yasanın iptali için Anayasa Mahkemesinde dava açanlar da bunlar. Amaç: Şubat ayı içinde toplanıp bu konudaki iptal davasını görüşecek olan Anayasa Mahkemesi kararını etkilemek.

GERÇEK — İptal davasıyla ilgili iddialar neler?

— Yasanın Üniversite özerkliğini zedelediğini iddia ediyorlar, hastanın hekim seçme özgürlüğünün ortadan kaldırıldığını iddia ediyorlar, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu iddia ediyorlar.

İstanbul'da 500, Hakkari'de 20.000 kişiye bir doktor düşüyor. Bu durumda Hakkari'deki yurttaşın hekim seçme özgürlüğünden söz edilebilir mi? Üniversite özerkliği, yasaya bilimsel çalışmaların önünde engel bulunmasın diye konmuştur, tıp ağalarının ceplerini doldurma özgürlükleri olsun diye değil. Bu iddialarla çocukları bile kandırmak mümkün değildir.

GERÇEK — Yasayla ilgili sizin eleştirileriniz yok mu?

— Olmaz olur mu, var. Bir kere, kamu personeli arasından bir bölüğünü seçip, onlara önemli sayılacak oranda mali ayrıcalıklar sağlanması öteki kamu personeli arasında hoşnutsuzluklar yarattı. İkincisi, sağlık personeli arasında da, sözgelimi şoför, ahçı vs. gibi hastane emekçilerini yasa kapsamı dışında tutarak yapılan ayrım haklı değil. Üçüncüsü ve bizim için en önemlisi, şimdiye kadar esas sağlık personelinden sayılıp hekim ve diş hekimleriyle bir değerlendirilen cezalar, hekim ve diş hekimlerinin yarısı kadar (%50) tazminata değer görüldü. Bütün bunlar üzerine çok söz söylemek mümkün. Ama daha zamanı değil.

GERÇEK — Neden?

— Çünkü her şeye rağmen özel muayenehane denen özel çıkar tezgahının ortadan kalkmasını, halk sağlığı açısından çok önemli buluyorum. Muayenehane hekimliği, tıbbın bilimsel ve teknolojik gelişmesi karşısında, insan sağlığının sosyal niteliği karşısında ve Anayasamızın 49. maddesi karşısında çağ-dışı bir uygulamadır ve ortadan kaldırılmalıdır. Yasa bunu sağlayabilir mi? Şimdiden bazı adı büyük doktorlarımızın evlerini muayenehane haline getirdiklerine dair söylentiler dolaşıyor. Eğer yasa, kamu kuruluşlarında çalışan hekimlerin hastayla olan ilişkilerinde dolaylı ya da dolaysız para alışverişini ortadan kaldıramazsa, doğrusunu söylemek gerekirse o yasadan geriye, kamu sağlık personelinin maaşlarını artırmış olmaktan başka hiçbir şey kalmaz.

Aslında kamu kesiminde çalışan hekimlerin muayenehane açabilmeleri için kendilerine verilmiş bir hak da yok. Bir zamanlar maaşı az diye Anadolu'ya gitmeye burun kıvıran doktorları oraya yollayabilmek için Hükümetlerce göz yumulan ve yasal dayanağı olmayan bir oldu bitti söz konusu. Böylece aslında var olmayan muayenehane açma haklarını kullanmadıkları için veriliyor bunca tazminat. Ama olsun. Çağ dışı özel muayenehaneler ortadan kalkacaksa, en azından Devletin hastanelerinde ve sağlık kuruluşlarında çalışan doktorlar için buna katlanılabilir. Konu Anayasa Mahkemesindeyken ve insan sağlığı üzerine ticaret yapanlar ortalığı bunlandırmaya çalışırlar ve bu amaçla boyalı basını da büyük ölçüde kullanırlarken, daha dikkatli olmamız gerektiğini düşündüğüm için yukarıdaki sorunuzu cevaplarken, «Çok söz söylemek mümkün ama zamanı değil,» dedim.

TRABZON'DA TAHRİKLER YOĞUNLAŞIYOR

TSİP ARAKLI ÖRGÜTÜNÜN BİLDİRİSİ

Süregelen faşist saldırılar, sıkıyönetimin çözüm olmadığını açık bir şekilde göstermektedir. Faşistler, sıkıyönetimin ilanından sonra saldırılarını sıkıyönetim bölgeleri dışına kaydırmışlardır. Özellikle Türkeş'in sıkıyönetim ilan edilmesini istediği iller başlıca saldırı alanı haline gelmiştir.

Bilindiği gibi, bu illerden birisi de Trabzon'dur. Faşistler, saldırılarını Trabzon'un ilçelerine de yansıtmak, böylelikle karanlık emelleri için gerekli ortamı yaratmak istemektedirler.

Faşist saldırıların Trabzon ve çevrelerinde sistemli olarak yoğunlaştırılması üzerine, TSİP Araklı İlçe Örgütü bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride, son günlerde meydana gelen olaylara değinilerek, faşistlerin valilik ve emniyetin yanlı tutumunda cüret aldıkları belirtilmektedir. Bildirinin son bölümünde ise şöyle denilmektedir:

«Faşist hareketin amacı bellidir. Onlar, planlı ve sistemli saldırılarla emekçi halkın İŞ - EKMEK - HÜRRİYET mücadelesini engelleyip, temel hak ve özgürlükleri gaspetmek istiyorlar. Çünkü onlar, iyinin, yeninin, hayatın düşmanıdırlar.

Faşizmin bu hevesini kursağında bırakmak için, tüm demokrasi güçlerinin anti-faşist birliğini sağlayarak, örgütlü mücadele vermek zorundayız.

O zaman yenilmez olacağız!

O zaman FAŞİZME GEÇİT VERMEYECEĞİZ!»

GENÇLİK ÖRGÜTLERİ TOPLANTISI

SGB: «MERKEZİ PLANA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALARA VE ALINAN KARARLARA HARFİYEN UYULMALIDIR.»

Trabzon'da, gençlik örgütlerinin düzenlediği panel 14 Ocak'ta yapıldı. 400 civarında gencin izlediği panelde, çeşitli gençlik örgütlerini temsil eden konuşmacılar, «genel siyasi durum ve görevlerimiz» konusundaki görüşlerini açıkladılar. TÖB-DER Bölge Temsilcisi Nabi Belekoğlu'nun yönettiği toplantıda, anti-faşist güçbirliği konusunda öneriler getirildi.

Sosyalist Gençler Birliği Trabzon Şubesi, toplantıyı izleyenlere de dağıtılan bir tebliğle, konu hakkındaki görüşlerini dile getirdi. Türkiye'nin günümüzdeki genel durumunun özetlendiği tebliğin «önerilerimiz» bölümünde şunlar belirtilmektedir:

«Örgütümüz Sosyalist Gençler Birliği, faşizme karşı olan tüm güçlerin bir araya gelebilmesi için gerekli esnekliği ve kararlılığı gösterecektir. Anti-faşist olan halk güçlerini dışlayacak herhangi bir girişimden titizlikle kaçınılması gerekmektedir. Bunun için öncelikle neye karşı olduğumuzu, ne yapmamız gerektiğini ve birleştiğimiz noktaları ön plana çıkararak, ayrılıklarımızın altını çizmeliyiz.

«Bizim işimizi kolaylaştıracağı, önümüzü aydınlatacağı ve kendi örgütlerimizin üst düzeyde katılmalarıyla sağlandığı için,, merkezi planda yürütülen çalışmalara ve alınan kararlara harfiyen uyulması gerekir.»

Bafra'da Faşist Baskılar Yoğunlaşıyor

● FAŞİSTLER SGB'Yİ BASTILAR

● ÖĞRETMENLERİN EVLERİ KURŞUNLANDI

Bafra'da faşist baskılar ilericiler, yurtseverler ve sosyalistler üzerine sistemli, planlı bir şekilde uygulanıyor. Özellikle son günlerde bombalı ve silahlı saldırılarla ilerici kamuoyunu sindirme girişimleri geniş boyutlara ulaştı.

14 Ocak'ta Hikmet Köse ve Muharrem İşler, faşistler tarafından kurşun yağmuruna tutulmuş, ancak polis suçluları yakalayacağı yerde saldırıya uğrayanları gözaltına almıştır.

Daha sonra ilçede «asayiş»in sağlanması ile ilgili olarak kaymakamlık, siyasi parti temsilcileriyle geçtiğimiz günlerde bir toplantı düzenlemiştir. Bu toplantıya TSİP Bafra ilçe teşkilatını temsilen Mustafa Uçaravcı katılmıştır. Ancak kaymakamlığın tertip ettiği toplantıya faşist MHP'nin de bir temsilci ile katılması üzerine, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Bafra ilçe başkanı Mustafa Uçaravcı, saldırıların kaynağının MHP ve onun yan kuruluşları olduğunu söyleyerek toplantıyı terk etmiştir.

Aynı gece Sosyalist Gençler Birliği'nin Bafra Şubesi saat 23.00'de kimse yokken faşistler tarafından basılarak talan edilmiştir.

Faşist saldırılar bununla da bitmemiş, 27 Ocak Salı akşamı öğretmen Metin Özveren'in evine bomba konulmuş, ancak bomba patlamadan tesirsiz hale getirilmiştir. Yine aynı akşam öğretmen Kemal Timur'un evi bombalanmış ve kurşunlanmıştır.

ASGARİ ÜCRET VERGİ DIŞI TUTULMALIDIR

Asgari Geçim İndirimi

Asgari geçim indirimi uzun süredir üzerinde durulan bir konudur. Asgari geçim indirimi sorunu hükümetler değiştiği ve her yeni gelen hükümet asgari geçim indirimi üzerinde pek çok laf ettiği halde henüz bu konuda somut bir girişimde bulunulmamıştır. GERÇEK bu hafta soruna aydınlık getilmeye çalıştı.

Dünyanın pek çok yerinde kamusal harcamalar finansmanının oldukça önemli bir bölümü vergilendirme yoluyla karşılanmaktadır. Kamusal harcamalarda değişik toplumsal kesimlerin değişik biçimlerde katılmaları, yani vergilendirmenin, değişik toplum kesimlerine ve gelir gruplarına değişik biçimlerde yönelmesi mevcut vergilendirme sisteminin yaygın bir özelliğidir.

Kapitalist ülkelerde vergi sistemindeki en belirgin özellikler şunlardır: birincisi, vergi dilimleri arasındaki farklar yüksektir; ikincisi, gelir seviyesi yükseldikçe vergi artış oranı düşer; üçüncüsü, asgari geçim indirimi somut duruma uygun değildir.

● ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ NEDİR?

Asgari Geçim indiriminin özet olarak tanımı, bir ailenin yaşamını sürdürmesi için gerekli olan zorunlu harcama tutarının vergilendirme dışı tutulmasıdır. Oysa bu tanımın kapitalist ülkelerde tam anlamını bulması çok zordur. Çünkü, kapitalist ekonominin istikrarsızlığı, enflasyonist gelişim, ailelerin geçim düzeylerini doğrudan etkilemekte ve kendileri için zorunlu olan harcamaların oranı da buna bağlı olarak değişmektedir. A G İ'nin gerçekçi olabilmesi için gerçek harcamaların uygun olarak tespit edilmesi ve değişen ekonomik koşullara göre değişen bir sistemin yürürlüğe konması gerekir.

● TÜRKİYE'DE ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ

Türkiye'de Asgari Geçim İndirimi vergi ödeyenlerin ailevi durumlarına göre 1968'de şöyle saptanmıştı.

Yükümülünün durumu	Aylık	Yıllık
Bekar	150	1800
Çocuksuz evli	240	2880
1 - 2 Çocuklu	300	3600

Yukarıdaki tablo 1966 istatistiklerine göre ücretlilerin asgari geçim indirimini göstermektedir. Bir kişinin aylık zorunlu harcamaları 150 Tl.sı olarak hesaplanmıştır. Eğer evliyse eşinin geçimi için 90 Tl.sı ilave edilmekte. Çocuk başına da 60 Tl.sı konmaktadır. Böylece bir çocuklu bir ailenin zorunlu harcamaları aylık 300 Tl.sı yıllık ise 3600 Tl.sı olmaktadır.

Emekçi sınıfların ekonomik ve demokratik mücadelesinin gelişmesi sonucunda 1978 yılında bir yasa ile Asgari Geçim İndirimine ilaveten sadece ücretliler için yeni bir özel indirim uygulanarak aylıklardan 150, yıllıklardan 1800 Tl.sı daha vergi dışı bırakılmıştı. Ve bugünde uygulanan bu indirime göre Asgari Geçim İndirimi aylık 510, yıllık 6120 Tl.dır.

Yükümlülünün Durumu	İndirim Aylık	Yıl.	Özel İndirim Ay.	Yıllık	Toplam Ay.	Yıllık
Bekar	150	1800	150	1800	300	3600
Çocuksuz evli	240	2880	150	1800	390	4680
1 çocuklu evli	300	3600	150	1800	450	5400
2 çocuklu evli	360	4330	150	1800	510	6120

1968'de yapılan özel indirimle birlikte bir çocuklu bir ailenin vergi dışı bırakılan yani zorunlu harcamaları olarak gösterilen miktar 450.sıdır.

● TÜRKİYE'DE GELİRİN VERGİLENDİRİLMESİ İKİ TÜRLÜDÜR

Türkiye'de vergilendirmenin birinci şekli işçilere, memurlara, sözleşmeli personel'e, kamu çalışanlarına uygulanandır. Buna göre ücreti ödeyen kişi ya da kurum, ödediği ücretin vergisini ücretin ödenmesi sırasında kesmekte ve devlete intikal ettirmektedir. Diğer şekli ise sanayici, tüccar, serbest meslek sahibi ve esnafın gelirlerinin vergilendirilmesidir. Bu uygulamaya göre gelir sahibi kendi gelir beyanına göre vergilendirilmekte ve vergilendirme bir yıl erteleme yapılmaktadır. Böylece, beyana dayalı vergilendirmede gelir sahibinin eline geniş olanaklar geçmektedir. Bu gruptaki gelir sahipleri doğal olarak kendi geçim indirimlerini de kendileri beyan etmektedir. İki gelir dilimi arasında eşitsizlik ortaya çıkmaktadır.

● ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ - ASGARİ ÜCRET İLİŞKİSİ

Asgari ücret tartışmalarında parlemontaya sunulan öneriler içinde üzerinde en fazla durulanı, asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine, yani 3300 TL.sına çıkartılmasıdır. Böylece AGİ, 3300 TL.sına çıkartıldığında yıllık 39.000 TL. kazanç, vergi dışı bırakılacaktır.

Böyle bir uygulama AGİ konusunda yine adil bir çözüm getirmeyecek ve bundan zarar görenler ücret alarak geçinenler olacaktır.

İlke olarak asgari ücret miktarı ile, AGİ eşdeğerlidir. Çünkü her ikisi de bir ailenin aylık zorunlu harcamlarının toplamıdır. Bu açıdan bakıldığında tespit edilecek asgari ücretin asgari geçim indirimiyle özdeş olması gerekir.

Oysa ülkemizde asgari ücretler asgari geçim indiriminin çok altında olduğu gibi, aynı zamanda asgari ücretler vergilendirilmektedir de. Örneğin 3300 lira olarak saptanan asgari ücret üç çocuklu bir ailenin eline 2189 lira olarak geçmektedir. Görüldüğü gibi, 3300 TL.sının vergi dışı tutulması AGİ sorununa çözüm getirmekten çok uzaktır. Asgari geçim indiriminde kullanılacak ölçüt asgari ücretin vergilendirme dışı tutulması olmalıdır.

Yukarıda, çalışma grupları arasındaki farkı belirtmiştik. Bu fark vergilendirme sistemine de doğrudan yansımaktadır. Bu nedenle asgari geçim indiriminde yapılacak düzenlemede bu farklı ve adil olmayan durum da değerlendirilmeli ve yeni bir sistem getirilmelidir. Bu yönde yapılması gereken, gelir seviyesi yükseldikçe vergiyi arttırmak ve beyana dayalı vergiden yararlanan gelir gruplarını mevcut olanaklar çerçevesinde asgariye indirmektir.

GERÇEĞİN DİLİ

Amerikancı Güçler Neyin Peşinde?

Özellikle son bir yıl içinde Orta Doğu ve çevresinde meydana gelen olaylar, bölgedeki güç dengesini emperyalistler ve gericiler aleyhine bozdu. Örneğin, Afganistan'da halk güçlerinin iktidara gelmesi, İran'da halk hareketinin giderek yükselen bir tempoyla büyümesi ve nihayet Amerikancı-faşist Şahı ülkeden kovması, emperyalizmi ve Türkiye'deki Amerikan işbirlikçilerini bir hayli telaşlandırdı.

Amerikancılar bir yandan ülkemizde halk yığınlarının devrimci, demokratik mücadelesine amansızca saldırırlarken, öte yandan Türkiye'de emperyalizmin etkisinin azalacağından korkuyorlar ve Amerika Birleşik Devletlerini göreve çağırıyorlar.

Türkiye'de Amerikancı güçlerin ortak sözcülüğünü yapan Tercüman gazetesi, geçtiğimiz hafta yedi sütun üzerinden manşet verdiği bir yazıyla ABD'nin Türkiye'deki rolünü arttırmasını istedi. Tercüman gazetesi telaşını şu sözlerle ifade ediyordu: «Vakit geçirmeden sınırlarımızdaki bütün bu gelişmeler NATO'nun gündemine getirilmelidir. Ankara'da üsler ile ilgili olarak süren pazarlıkta Amerika'dan güvenliğimiz konusunda yeni ve güçlü garantiler istenmelidir.» (Tercüman, 30.1.1979) Bunları söyleyen Tercüman, «Türkiye'nin bütünlüğü konusunda ABD'den teminat istenmesi gerektiğini» alt manşette veriyor ve bu amaçla Türkiye'de «güçlü bir hükümete ihtiyaç olduğunu» söylüyordu.

Bütün bu sözlerin anlamı açıktır. Amerikancı güçler ABD'nin Türkiye üzerindeki etkisinin güçlendirilmesini istiyorlar. Ve bu amaçla Türkiye'de faşistlerden ve işbirlikçilerinden oluşan bir hükümet için çağrı yapıyorlar.

Böylelikle İran'ı kaybedeceğini anlayarak Türkiye'ye daha fazla yüklenmeye başlayan emperyalist güçler ile onların yerli işbirlikçileri tarafından sahneye konulmakta olan yeni bir halk düşmanı komplo bütün hayasızlığıyla ve boyutlarıyla kendisini gösteriyor.

● ANTİ-DEMOKRATİK UYGULAMA VE

Unutulan Emekçi İşçiler

Bir süre önce 2171 sayılı Yetki Kanunu'na dayanılarak 16 sayılı kanun hükmündeki kararname ile 1 Kasım 1978 tarihinden geçerli olmak üzere Emekli Sandığı'na bağlı emeklilerin katsayıları yükseltilerek emekli maaşlarına zam yapılmıştı. Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, o zaman yaptığı bir açıklamada, Sosyal Sigortalar Kanunu gereğince işçi emeklilerine de zam yapılacağını ve bu zammın 1 Kasım 1978 tarihinden itibaren geçerli olacağını vaadetmişti. Aradan dört ay geçmesine rağmen işçi emeklilerinin ücretlerine herhangi bir zam yapılmamıştır.

Ülkemizde 500 bin işçi emeklisi bulunmaktadır. Giderek yükselen hayat pahalılığı karşısında önceden saptanmış emekli ücreti üzerinden ücret alan işçi emeklileri kendi kaderleriyle başbaşa bırakılmış durumdadır.

Ülkemizde her alanda görülen anti-demokratik uygulamalar emekliler üzerinde de uygulanmaktadır. Anayasamızın ilkelerinden biri olan «eşitlik ilkesi», bir kısım emeklinin maaşları yükseltilerek, bir kısmının ise bundan yararlanamaması sonucu çiğnenmektedir.

KARS'da PTT'nin HAMMALI BİLE MEMUR

Kars GERÇEK muhabiri Medet Bedrettin'in Kars'ta PTT emekçileriyle yaptığı röportajda emekçilerin genel istekleri sergilendi.

Hat Bakıcıları: Son derece zor şartlar altında işçi gibi çalışmaktadırlar. Memur statüsünden çıkıp işçi olmak istemektedirler. İşçi olarak çalıştırılıp memur statüsünden ücret aldıklarını, kendilerini kandıranları tanıdıklarını söylemişlerdir.

Posta Dağıtıcıları: Çok ezilmektedirler. Başka ülkelerde son derece tatminkâr ücret alan bu arkadaşlarımız, evine bir ekmeği zor götürürler. Yakacak sıkıntısından kışı zor geçirebilecek durumdadırlar.

Şoförler: Dayanılmaz koşullarda kış, tipi, boran, çamur demeden çalışmaktadırlar. Şikâyetlerinin önemli bir bölümü, arabalarının eski olması nedeni ile sık sık arıza yapmasıdır. En önemli sorunları ise, işçi statüsüne geçmek istemeleri. «Biz artık boş sözlere kanmıyoruz» diyorlar.

Taşıyıcılar: Posta kolilerini dağıtım ve diğer bütün hamaliye işlerini yapan bu kimseleri artık işçi olarak görmemek büyük bir sorumsuzluktur.

Gece Bekçileri ve Odacılar: Bu emekçi kardeşlerimizin uykusuzluk ve ayak nasırlarının ağrıları konusunda dertlerini dinleyenler, onların işçi olduklarını hemen kavrayacaklardır.

Yemekhaneci, Kaloriferci Memurları: Bu emekçi kardeşlerimizin konumu ise, daha bir yürekler acısı. Yemek yapan arkadaşın evinde kaynayan tencerenin içinde ne bulunduğunu ancak kendisine sormak gerekir. Kaloriferci arkadaşa da memur demek için kışı çıkaracak odun, kömür ve kışlık ihtiyacının bulunup bulunmadığını ona sormak gerekir.

GENEL İSTEKLERİ: İşçi gibi çalışıyoruz. Emek veriyoruz. Neden grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakka sahip değiliz? Bizi bunun için işçi yapmıyorlar. Neden biz işçi statüsüne geçemiyoruz? İlgililerden cevap bekliyoruz.

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ
TARLALARDA BİZİZ
BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

Sıvacı Gençlerle Konuştuk

«BİZİ KİM ARAR, KİM SORAR?»

Sıvacı iki genç bu akşam konuğum. Hal hatır soruyoruz. Hoş-beş... Ardından sorunlar dile geliyor. Ortak şikâyetimiz, pahalılık. Bir gazetenin başlığı önümüzde... «Yeni zamlar pusuda bekliyor.» Mustafa Okumuş, «Yeni zamlar geliyor» diyor. Ben karşılık veriyorum: «Geleceği varsa göreceği de var!»

Bu arada sorular soruyorum. İlk sorum Feder Top'a. Önce okurlara kendini tanıt diyorum:

«Manavgat'ın Hocalı Köyünde, 1962 yılında doğdum. 5 yıldır sıvacılık yapıyorum.»

«İsteyerek mi seçtin sıvacılığı?»

«İlkokuldayken daha aklım ileriye - geriye ermiyordu. Ancak, yoksulluktan okuyamayacağımı biliyordum. Hiç olmazsa bir sanata gireyim, dedim. Köyde sıvacı ustalar vardı. Beşi bitirince girdim onların yanına. Günlük 15 lira ücretle başladım. İsteyerek başladım. Devam edip gidiyoruz.»

«Sigortanız var mı?»

«Ne gezer! İskele çökse ölsek, yaralansak, işimiz Allaha kalmış. Kim arayıp, kim soracak?»

«Bu pahalılıkta kazandığınız yetiyor mu?»

«Yetmiyor. Aramızda ağız birliği olmadığı için, kimi daha ucuza sıva yapıyor, kimi daha pahalı yapıyor. Yeterli araç-gerecimiz yok. Tahtamız yok. Bir de bunlara her zaman iş bulamadığımızı eklersek, gerisini varın siz düşünün. Bazen sıva yapıyoruz, parasını alamıyoruz... İşimiz zor.»

«Sıva yaparken karşılaştığınız başka güçlükler var mı?»

«Ellerimizin derisi deliniyor. Yarılıyor. Ekzena denilen cilt hastalığı baş gösteriyor.»

«Türkiye'de insanlar öldürülüyor, Feder. Bu konuda ne diyorsun?»

«Türkiye'de hayat çok pahalı. Bir taraftan pahalılık canına yetiyor. Birinin dediği yere öteki gitmiyor. Ötekinin dediği yere beriki gitmiyor. Herhalde böyle şeylerden çıkıyor kavga. Gerçi böyle şeyleri sizler bizlerden iyi bilirsiniz.»

Dilimizin döndüğünce anlatıyorum olayların nedenini...

«Daha önce GERÇEK gazetesini okudun mu, Feder arkadaş?»

«Okudum. Aynı bizim gibi inşaat işçilerinin dertlerini dile getiriyor. İşte-güçteyken okumamız zor oluyor. Boş zamanlarda okumaya çalışıyorum.»

Mustafa Okumuş'a, «Feder'in söylediklerine ekleyeceğin bir şey var mı?» diyorum.

«Var. Ben 10 lira ücretle başladım. İş ararken karşılaştığımız sorunlar var. Vatandaşın elinde para yok. Peşin iş yapamaz olduk. Hep veresiye. Söz senettir deyip, adamın insafına bırakıyoruz alacağımızı.»

«Emekçiler olarak, yeni hazırlanan çıraklık yasasını nasıl karşıladınız?»

«Böyle bir yasadan haberimiz yok» dediler.

Çıraklık Mukavelesini okuyorum onlara.

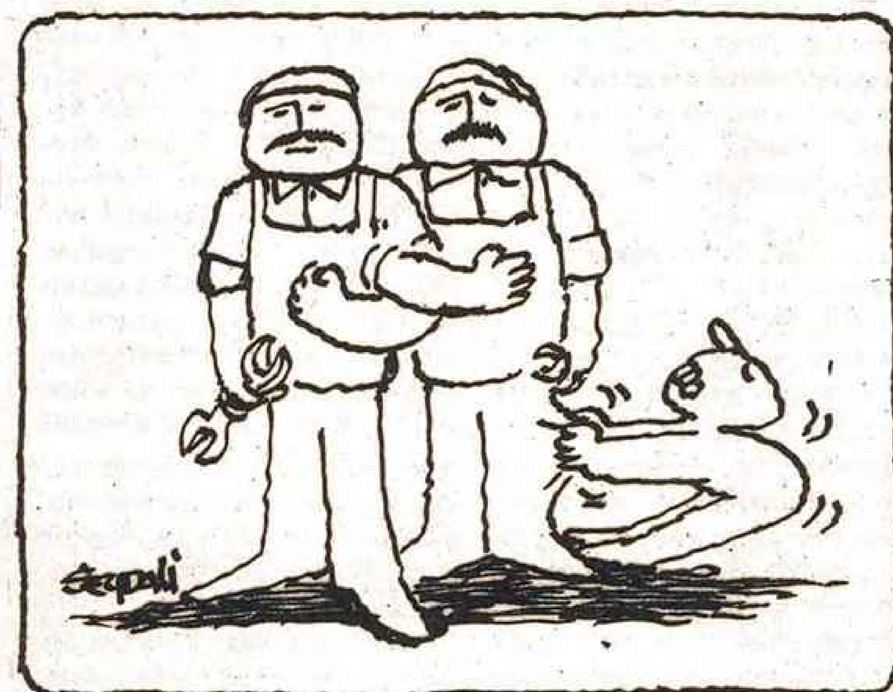
«Çırakların aleyhine bir şey. Bu nasıl olur?»

Türkiye'de neler olmuyordu ki... Dostça ayrıldık.

Manavgat GERÇEK muhabiri

İşçi-Memur Ayrımı

SSK'd 27 Bin İşçi Memur Yapılmak İsteniyor

Üzerinde en çok durulan ve bir türlü çözümlenemeyen sorunlardan biri de İşçi-Memur ayrımıdır. Son günlerde, SSK'da çalışan 27 bin işçinin memur statüsüne geçirilmek istenmesi ve bu yönde sürdürülen baskılar İşçi-Memur ayrımı sorununu tekrar güncelleştirmiştir. MC döneminde bir kısım SSK işçisi, memur statüsüne sokulmuş, bunun üzerine SSK işyerlerinde direnişler olmuş, ardından direnişe katılan pek çok işçinin işlerine son verilmişti.

1979 SSK işçilerinin yeni toplu sözleşme dönemlerinin başladığı yıldır. Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın SSK'da çalışan işçileri memur yapma girişimi, işçilerin toplu sözleşmeden elde edecekleri hakları gaspetme çabasından başka bir şey değildir.

Yürürlükte bulunan yasa hükümlerinin yetersiz ve muğlak olmasından yararlanan işverenler, diledikleri biçimde işçileri memur yapabilmekte ve anti-demokratik uygulamalara gidebilmektedir.

SSK'da çalışan işçilerin memur yapılmak istenmesi karşısında DİSK yaptığı açıklamada «Kurum işçileri anti-demokratik ve yasa dışı olarak memur statüsüne geçirilmeleri halinde tüm demokratik haklarını kullanacaklar ve buna asla müsaade etmeyeceklerdir. Konfederasyonumuz tümüyle kurum işçilerinin yanında ve destekçisi olacaktır» demiştir.

Gerçek
sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İST
Baskı: Tekışen Mat. — Baskı Tarihi: 5 Şubat 1979